

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Магистърски факултет

Департамент „Дизайн“

СТАНОВИЩЕ

от

доц. Станко Славчев Войков, ръководител катедра „Индустиален дизайн“ в Национална художествена академия на докторския труд на Иван Русков Лапатов за придобиване на Образователна и научна степен доктор в научната област „Изкуствознание и изобразително изкуство“ 05.08.04

Тема на докторския труд: Ре-дефиниране, подразделение и свързване на различните видове изразяване в дизайна и архитектурата.

Научен ръководител доц. Банко Банков

Данни за труда: обем на труда 151 стр.; библиография; автореферат; данни за публикации.

Темата с възникването на архитектурата и в много по-късен етап на дизайна, като творчески процес с особено специфично значение в изкуствата заема съществено място в съвременното аналитично изследване на творческия процес по създаване на естетически творби в тези области. Психологията на творческия процес е обуславяна от многопластовите възприятия на индивида и пътя от идеята до окончателната реализация на произведенията в различните видове изкуства. На тази тема е посветен и настоящия дисертационен труд на Иван Русков Лапатов. Трудът е развит в 151 страници оформени в уводна част, три основни глави, библиография и изводи.

В уводната част е развита тезата на докторанта за формирането на творческите идеи като субективен творчески процес, както и хипотезата за развитието на този процес и изразните средства за неговата реализация. Редица философи и критици в древността и наши дни са посветили своите трудове на тази тема.

Първа глава е структурирана в четири основни части. Първа част анализира оценъчния критерий в дизайна и архитектурата от различните аспекти на този анализ. Втора част има задачата да разгледа спонтанните с асоциации на индивидуалния творчески потенциал. Трета част определя разума като формиращ естетическите идеи и критерии на потенциалните идеи. Времевите критерии и влиянието им в дизайна и архитектурата е предмет на разглеждане на четвъртата част на първа глава. Философските съждения и аргументите на времевите критерии на художествените явления, идеята на духа и времето са подробно разгледани от философска гледна точка. Интерес в тази глава представляват направените изводи.

Втора глава е посветена на трансценденталния синтез в изкуствата. В четири части, подробно са разгледани единството и многообразието на дизайна и архитектурата, като е наблегнато на синтеза индивидуалните критерии и категории. Втората част от втора глава е посветена идеята

и естетиката в дизайна и архитектурата. Определени са понятията за естетическа идея, сетивност и разсъдък. Изяснена е психологията за авторското въображение и са направени съответните изводи. Трета част от тази глава е посветена на сетивността на дизайна и архитектурата. Изяснени са понятията за грозно и красиво, общото между дизайна и архитектурата и разликите между двете. Четвърта част е посветена на изкуството, дизайна и архитектурата. Тук са определени някои дефиниции, които според автора формират критериите в дизайна и архитектурата. Обърнато е внимание на класика в архитектурата Франк Лойт Райт и връзката с други области на изкуството, като театъра, жанра скулптура и съвременните форми, хепънинг и пърформънс.

Трета глава е посветена на експерименталните изследвания по отношение на въображението и връзката му с действителността, както и някои типично нестандартни решения, свързани с лишения с някои видове сетивност.

Трудът завършва с индивидуални изводи и дедуктивни изводи. В основната си част трудът е публикуван в следните научни издания.

1. Научна монография

Лапатов, Иван. Естетика. София, ИК“Гутенберг“, 2016.

2. Научна статия

Лапатов, Иван. Модалност на красивото, част от Сборник статии от научни конференции - „ИНОВАТИВНИ ПОДХОДИ В ДИЗАЙНА, АРХИТЕКТУРАТА И ВИЗУАЛНИТЕ ИЗКУСТВА“ ,(под печат), изд. ИЗДАНИЯ на НБУ, 2016 .

3. Научна статия

Лапатов, Иван. Вкусът – възможност за естетическа преценка, част от Сборник статии от научни конференции - „ИНОВАТИВНИ ПОДХОДИ В ДИЗАЙНА, АРХИТЕКТУРАТА И ВИЗУАЛНИТЕ ИЗКУСТВА“ ,(под печат), изд. ИЗДАНИЯ на НБУ, 2016 .

Библиография:

Гарднър, Хауард. Нова теория за интелигентността. София, CIELA, 2004.

Кант, Имануел. Критика на чистия разум. София, Акад.изд. „ проф. Марин Дринов“, 2013.

Кант, Имануел. Критика на практическия разум. София: БАН, 1993.

Кант, Имануел. Критика на способността за съждение. София, БАН, 1993.

Gombrich, E.H. The Story of Art. Oxford, Phaidon Press Limited, 1972.

Gombrich, E.H. The Uses of Images. Oxford, Phaidon Press Limited, 1999.

Greenberg, Clement. Avant-Garde and Kitch. Б.м.,1964

Dormer, Peter. Design since 1945. London, Thames and HudsonLtd. 1993.

Eco, Umberto. On Beauty. London, MacLehose Press, 2010.

Eco, Umberto. On Ugliness. London, MacLehose Press, 2007.

Johnson, Paul. ART: A NEW HISTORY. New York, HarperCollins Publishers Inc., 2003.

Pevsner, Nikolaus. The Sources of Modern Architecture and Design. London, Thames and Hudson Ltd. 1968.

Preziosi, Donald. The Art of Art History: A Critical Antology. New York, Oxford University Press Inc., 2009.

Sontag, Susan. Notes of "Camp". Б.м., 1964.

Заклучение: Настоящия труд е интересен философски поглед върху архитектурата и дизайна и разглежда психологията на възникването на идеята и развитието и до окончателното формиране на естетическия обект. Приносите на труда имат аналогичен философски отенък и изясняват естетическите критерии по които индивида създава архитектурен или дизайн обект. Препоръки: настоящия труд е необходимо да се онагледят с илюстративен материал, демонстриращ възможностите за създаване на естетически обекти в архитектурата и дизайна, както и връзката им със съвременните практики в тези области. Това би допринесло до по добрата демонстрация на идеите на автора.

С тези препоръки, давам положителна оценка на настоящия труд и призовавам научното жури да присъди Образователна и научна степен „Доктор“ на Иван Русков Лапатов.

20.03.2017 г.

доц. Станко Войков